

Hembygds filatelisten

Nr 3 2010

Tidskrift för hembygdsfilateli

Årgång 27

RIKSFÖRENINGEN FÖR HEMBYGDSFILATELI

Riksförening inom Sveriges Filatelist-Förbund

Styrelsen 2010

Ordförande Anders Bock

Runebergsgatan 3, 114 29 Stockholm

08 - 739 26 78, 0708 - 49 06 39

anders.bock@comhem.se

V ordförande Per Erik Nilsson

Småbjörksvägen 81, 163 42 Spånga

08 - 760 33 55

pererikn@gmail.com

Sekreterare Ulla Lundquist

Morkullevägen 39, 175 64 Järfälla

08-36 78 94

e-post: ulla.lundquist@tele2.se

Kassör Leif Ledmyr

Jägarstigen 71, 181 46 Lidingö

08-765 02 69

leif.ledmyr@telia.com

Ledamot Anders Pleijel

Skånegatan 51, 4 tr, 116 37 Stockholm

08 - 642 21 44

e-post: anders.pleijel@telia.com

Suppleant Hans von Euler

Skiljevägen 11, 182 56 Danderyd

08 - 753 43 86

e-post: hans.euler@telia.com

Suppleant Göran Heijtz

arb. 08 - 10 83 62, bost. 08 - 10 74 01

Box 19541, 104 32 Stockholm

e-post: goran@novastamps.com

Hembygdsfilatelisten

Tidskrift för medlemmar i Riksföreningen för

Hembygdsfilateli.

Redaktionskommitté för detta nummer:

Styrelsen

Redaktionen adress:

Per Erik Nilsson

Småbjörksvägen 81, 163 42 Spånga

pererikn@gmail.com

Tidskriften utkommer med fyra nummer per år i februari, maj, september och december.

Material till nästa nummer skickas till redaktionen senast 20 november 2010

Annonser:

Medlemsannonser: gratis

Handlarannonser: 1/1 sida: 750 kr, 1/2 sida: 400 kr,

1/4 sida: 250 kr

Vår webbsida www.sff.nu/hembygdsfilatelisterna

Epost: hb.filateli@telia.com

Föreningens och Hembygdsfilatelistens

Plusgiro: 98 86 28 - 4

Årsavgiften är för närvarande 100 kr

INNEHÅLL

Ordförande ha ordet	1
Hembygdsfilateli kan vara rena detektivarbetet	2
KÅLLBY och RÖMM - två spökorter från tjugotalet	4
Ratan/Rathan hamn	6
Ny stor utställning i Hägersten	8
Rektangulära lantbrevbärar- stämplar, Lägesrapport	10
ICA i Nattavaara	11

Skåneland 2010	12
Restitution	12
Ett Lidingöbrev	13
Kvadratiska lantbrevbärar- stämplar. Del 9.	
Nya linjer och ändringar.	14
Medlemsannonser och Evenemang i landet,	bakre insida
Höstens program	baksidan

Ordföranden har ordet

Jakten på det udda

När jag började mitt hembygds-samlande var det stämplat som gällde. Så var det nog för fler av oss som började tidigt med att samla "där vi stod" eller där vi har våra rötter. Jag kommer ihåg den speciella glädjen över att hitta några nya Trosastämplat. Den glädjen kan jag faktiskt känna fortfarande. När jag efter så många års stämpelsamlande upptäcker och förvärvar en normalstämpel med ett "senastdatum" som är tre veckor längre fram i tiden än vad jag tidigare kunnat belägga! Vilken tillfredsställelse!

Men idag efter mer än femtioårs hembygdssamlade finns det annat som är mer stimulerande. Att hitta sånt som inte borde gå att finna. Det udda, det felaktiga och det obegripliga.

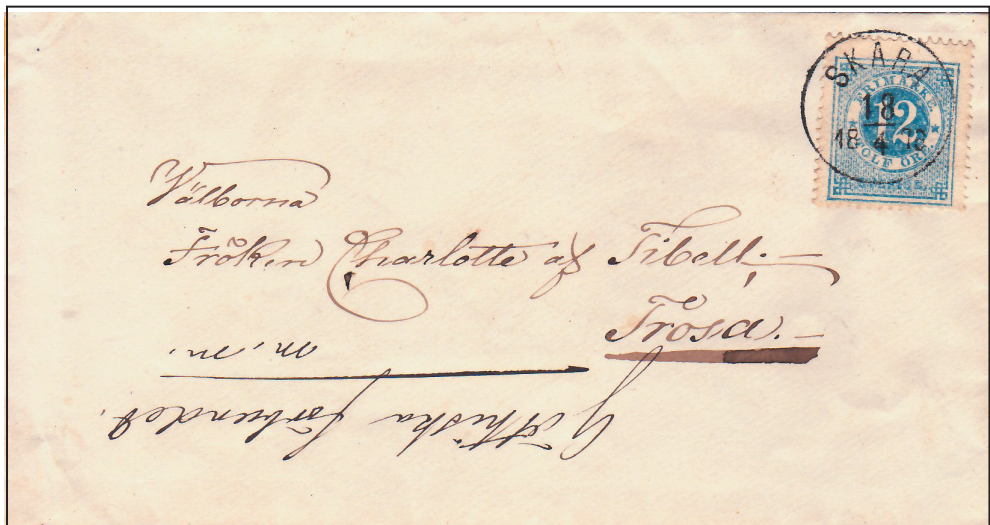
Det rekommenderade Drottningbrevet från Tullgarns slott till Baden-Baden i Tyskland frankerat med tjänstefrimärken... Kungens adjutant som skriver hem till hustrun om hur han vantrivs med att vara på Tullgarn, ett slott i hovsorg...

En trettioårig jakt på ett av tre lösenbelagda vykort, ett kort som jag inte ens vet om det överhuvudtaget existerar fortfarande (men har gjort det)...

Två ringtypsmärken stämplade Trosa som bevisligen suttit på samma brev. Det ena inköpt av en samlarkollega i Torshälla, det andra inköpt hos en välkänd auktionsfirma i London nästa tjugio år senare. Nu återförenade hos mig...

Vad vore livet utan hembygdssam-
lande?

Anders Bock

Hembygdsfilateli kan vara rena detektivarbetet

Gunnar Åberg

För att placera den okända poststationen WIK 1874-1877 på kartan krävs både energi och fantasi.

När jag skrev min bok om Gästriklands posthistoria, ortstämplat och frimärken fick jag lära mig att hembygdsfilateli inte bara är roligt och lärorik utan kan också vara riktigt spännande.

Det blev tydligt för mig när jag skulle skriva bokens avsnitt om poststationen WIK.

Två poststationer med namnet WIK har funnits. Den ena i Dalarna under åren 1819-1864. Senare fick den namnet Westerby. Den andra var så att säga min station i Gästrikland som fanns under åren 1874-1877, en kort period på 3,5 år.

Då Kronoposten avvecklades under 1874 upprättades inte mindre än 536 nya poststationer, allt enligt en kunglig förordning från december 1873. I den skrevs bl.a. att alla socknar i landet skulle, istället för Kronoposten, förses med minst en poststation. Senare skulle det visa sig att många av dessa nya stationer tillkom på orter med alldeles för dåligt kundunderlag, som gav magra intäkter, varför de fick stängas bara efter några få år. En av dessa var WIK i Gästrikland.

När jag började arbeta med WIK blev jag snabbt medveten om att här fanns svårigheter. Det var alldeles klart att det hade funnits en station med namnet WIK i Gästrikland. Om detta fanns ingen tvekan. Men var låg den? Nå-

gon ort med detta namn fanns ju inte i Gästrikland. Många samtal med duktiga filatelister i området gav heller ingen vägledning. Ingen visste något om WIK. Men jag fann en ledtråd. I Poststyrelsens berättelse för 1877 hittade jag en notering om att det fanns gångpost från Bergby i Hamrånge församling till WIK med en sträcka på en mil. Nu hade jag i all fall ett begränsat område att undersöka.

Mina undersökningar i arkiven på Postmuseum, Posten, Gävle Museum och Länstyrelsen i Gävle gav heller inga klara besked. Men på Länstyrelsen fick jag i alla fall ett tips. Därifrån hade för flera år sedan sänts handlingar om den tidiga posten i Gästrikland till Länsarkivet i Härnösand.

I ett samtal med en arkivarie på Länsarkivet kunde han bekräfta att där fanns ett upplägg med handlingar om posten i Gästrikland och att han gärna skulle undersöka vad som fanns om WIK men på min bekostnad. Ingen tvekan, det var värt några kronor för att få veta om där fanns något om WIK. Efter en tid kom ett stort brunt kuvert från Arkivet med kopior på handlingar om Wik som mer än väl var värda hundralapparna som jag skulle betala. Där fanns personaluppgifter för de aktuella åren och ekonomiska rapporter från varje år.

Personalrapporterna visade att J.O. Wallerström var föreståndare för Wik under åren 1874-1877. Nu hade jag ett

namn att jobba vidare med. Kyrkobokföringen i Hamrånge församling fick bli nästa källa att studera. Och där hittade jag Wallerström upptagen som Kronolänsman och bokförd på en fastighet i Åbyn. Men det mest värdefulla var att jag fick veta att han under 1874 flyttar till Viksjö sågverk och finns där till 1877 då han flyttar till Boo församling i Stockholm.

Nu ansåg jag att Wiks poststation hade fått sin geografiska placering. Wallerström var ju postföreståndare för WIK under åren 1874-1877 och under de åren var han kyrkobokförd i Viksjö sågverk. Frågan om var poststationen WIK fanns var nu besvarad. WIK fanns vid Viksjö sågverk. Men varför fick stationen heta WIK och inte det naturliga Viksjö? Förklaringen var enkel att hitta. Det fanns redan en poststation med namnet Viksjö. Redan i januari 1873 startades en station med det namnet i Ångermanland. Roligt och spännande arbete var avslutat och vad mera – jag var den förste att under senare tid få veta var poststationen Wik fanns.

Men att berätta om poststationen WIK utan att säga något om den stämpel som användes där skulle vara ett stort misstag. Det var en Nst 10 som användes i WIK. Objekt med den stämpeln

är mycket sällsynta. När jag började skriva om WIK blev jag så småningom medveten om att det var svårt att hitta ett frimärke med den stämpeln. Men till slut kunde jag spåra upp att det fanns en samlare i Märsta som hade den rariteten. Så långt trodde jag att detta var det enda märke, ett ringmärke med Nst 10 och datum 31/1 1875, som fanns med en stämpel WIK.

Men så hände något som verkligen "gav mig kalla kårar". En auktionsfirma i Göteborg skickade en katalog för nästkommande auktion. Vid genomläsningen av den trodde jag först att jag sett fel, men icke, där fanns ett tjänstemärke stämplat Wik och med inom rätt period 19/1 1876. Ingen tvekan märket kom inte från Dalarna utan helt säkert från Viksjö i Gästrikland. Här fanns möjlighet att göra ett riktigt fynd så jag ringde in ett ordentligt laddat anbud. Märket blev mitt och jag kunde glädja mig åt att i min gästrikksamling också ha ett alldeles eget märke från Wik. Ett av de två som idag är kända. Men det är lite märkligt att det är ett tjänstemärke. Den naturliga förklaringen kan vara att det är postföreståndaren Wallerström själv som skickat ett brev i tjänsten. Så många andra officiella personer lär det inte ha funnits på det lilla bruket Vittsjö.

KÅLLBY och RÖMM - två spökorter från tjugotalet

Hans von Euler

Under 1983 gjorde jag en sammanställning av Nst 58-stämplat i de två stämpelliggare som gravörerna Sven Ewert och Bruno Marsch förde under 1928-30 och som bl.a. låg till grund för deras arvoden. Sammanställningen blev till ett litet häfte som Hembygdsfilatelisterna sedan delade ut till sina medlemmar.

Två av Bruno Marschs stämplat föll ur ramen i och med att det inte fanns någon postort med det namn som var ingraverat i stämpeln. Det var litet ont om plats i häftet och jag var villrådig hur dessa två - Kållby och Römm - skulle presenteras. De blev så att de hamnade utanför. Deras utseende framgår av bilder på nästa sida.

Jag har undrat över vad som låg bakom dessa två. Var det en helomvändning i sista stund när det gällde att öppna en ny postanstalt? - I så fall borde man ändå kunna hitta dessa ortsnamn i ett ortsnamnsregister. Registren på vanliga bibliotek gav inget napp. Som sista försök tog jag kontakt med en specialist i form av professor Per-Axel Wiktorsson i Uppsala (gamal skolkamrat till mig).

Med hans hjälp kunde ett ortsnamnsarkiv med tio miljoner namn genomsökas, med hänsyn till möjliga stavningsvarianter (detta är normal praxis i ortsnamnsarbete). Inte heller nu kunde det beläggas att dessa båda ortnamn använts. Därmed kan man rimligen också utesluta att de aktu-

ella namnen svarar mot en avsikt från Postverket.

Wiktorsson föreslog att det i stället handlade om någon form av felläsning. Han hänvisade till att ortsnamnet Rörum (handskrivet) lätt kan fel-tolkas som Römm. Där träffade han nog huvudet på spiken! Römmstämpeln blev nämligen färdig 1929-06-03 och RÖRUMs Nst 58t - stämpel exakt åtta dagar senare. Det ser alltså ut som en raskt korrigerad felläsning.

Fallet Kållby fick en något annorlunda upplösning. Här var det sannolikt KÅLLBY som skulle få en stämpel. När misstaget uppdagades kan man ha gjort bedömningen att en retusch kunde räcka för att korrigera Å till Ä. Vid den här tiden var det använda typsnittet för bokstaven Å ett A med platt tak med en ring ovanför. Den yttre stämpelringen bryts inte av denna bokstavstyp. Vid retuscheringen har Å-ringen tagits bort, det underliggande A:et anpassats något och med ursågningar i ytterringen har det försetts med prickar. Således ett Ä med platt tak och prickarna i ytterringen! Detta är sannolikt den enda stämpeln med denna utformning av bokstaven Ä. Se bild 3.

I stämpelliggaren saknas Kållbystämpeln (Nst 58t) fast den rimligen borde ha funnits där. Anledningen bör vara den att liggaren utgör underlag för den rörliga delen av gravörernas lön. Någon tanke på framtida stämpel

samlare fanns knappast. Eftersom Källby redan införts i liggaren skulle det vara fel att även ta upp den färdiga Källby-stämpeln – det vore att ta betalt två gånger för ett och samma arbete. Något exakt datum för när Källby-stämpeln blev färdig har vi inte men det borde handla om någon dag efter Källby.

Liggarens avtryck av
Römm-stämpeln
(färdig 1929-06-03)

Liggarens avtryck av
stämpel för Källby
(färdig 1928-06-08)

Källbys Nst 58t-stämpel.

Fyndens tid är ej förbi!

Gunnar Andersson

Jag fann vid genomgång av en påse med stämplat stämpeln PKP 99 A. makulerad 11.12.39, som gått linjen Vilhelmina-Arvidsjaur 391208-400117, alltså ej många dagar. I Facit Postal är den okänd.

Ratan/Rathan hamn

Per Erik Nilsson

Ratan är en liten ort i Robetsfors kommun ca 40 km norr om Umeå.

Ratan blev en stapelhamn 1767, detta innebar att alla varor som importerades eller exporterades via sjövägen från Torneå, Luleå, Piteå och Umeå skulle förtullas i Ratan.

Stapelplatsen i Ratan blev tidigt kritiserad av de närliggande städerna. Handlarna i Umeå som skulle fara söderut var t.ex. tvungna att först segla upp till Ratan för att därefter börja sin resa söderut. Tullkammarens sista år var 1812 i Ratan, men funktionen som tullstation var kvar till 1905.

Ratan var den mest nordliga hamnen under två århundraden. I slutet av 1859 tillkom den första privatbyggda telegraflinjen mellan Ratan och Umeå.

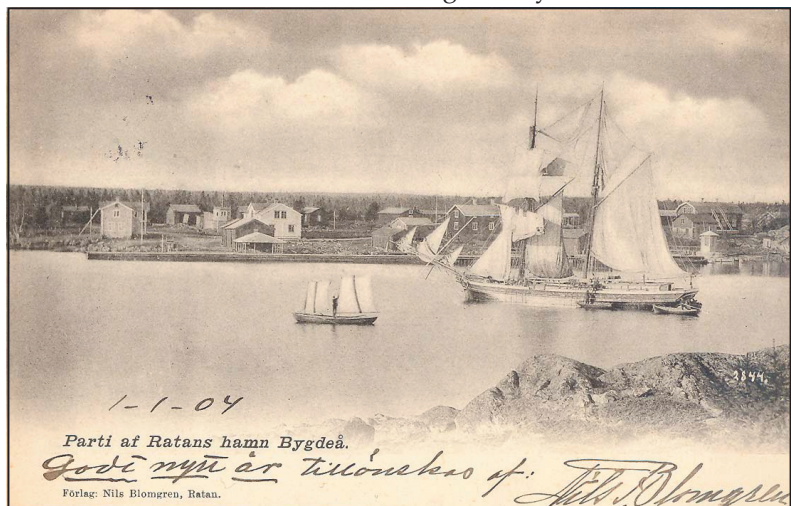
Hamnen i Ratan var av stor betydelse för det Häggströmska Handelshuset i Dahlkarlså.

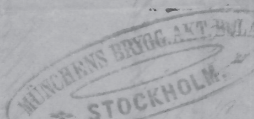
Erik Häggström var under perioden 1861 till sin död 1874, var han huvudman i Häggströmska Handelshuset, och hela Västerbottens ledande arbetsgivare.

Företaget blomstrade under Erik Häggström den yngres ledning från 1850 och ett tjugotal år framåt - en tid av högkonjunktur då stora möjligheter öppnade sig för norrländska affärsmän.

Dalkarlså herrgård tillhörde släkten Häggström som under 1800-talet drev ett av de mest betydande företagen i Västerbotten. Trots sitt läge på landsbygden var det ett centrum för handel och sjöfart med betydande sågverks-, varvs-, och bruksrörelse. Handelshusets uppgång och fall ägde rum under en intensiv period på omkring 60 år med tre generationer Häggström som ledare.

Ratan är mest känt från krigshändelserna i Sävar och Ratan under 1809 års krig mot Ryssland

Nst11 1865-07-13--18669-10-24

Rathan-stavningen härrör från

Nst 11-perioden som Västerbot-
tens enda strålstämpel.

Stämpeln var blå periodvis som på
detta brev

Stationen var öppen seglations-
tiderna 1 maj till 30 nov de första
åren. Från 1 maj 1871 permanent
öppethållande.

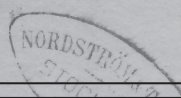
*Herr Eric Haggström
Luleå
Salkarlså
Ratan*

Luleå

Brakspatron

*H. Herr Eric Haggström
Salkarlså
Ratan*

Nst 10 1869-01-00 --1899-12-31

LOTSVERKET

Nst 34 1900-01-01--1933-06-23

Postförskott begärs å kr 150

Ny stor utställning i Hägersten

Den 2-3 oktober arrangerar SFU Stockholm årets största ungdomsutställning. Arrangemanget är en kombination av den regionala ungdomsutställningen, **FRIMUNG**, och den Europeiska utställningen

EURO-PHILA. Den sistnämnda är en utställning för de 15 föreningarna i 8 europeiska länder som är medlemmar i Europhila. Där tävlar både ungdom och vuxna i en "landskamp". Denna utställning vandrar mellan föreningarna och det är första gången SFU Stockholm står som värd.

Utställningen, som är vår 14:de genom åren, är också föranledd av att distriktet fyller 35 år en vecka före utställningen, men är även ett Frimärkets dags arrangemang.

Frimung har 40 utställningsramar och Europhila 160, många intressanta samlingar är anmälda, allt från fåglar till sport och Alfred Nobel. Det kommer också att finnas ett stort plockbord, värdering, lotteri och tävling. Inför utställningen har distriktet utlyst en teckningstävling om att rita

"Min älg", regler finns på vår hemsida, www.sfustockholm.se. Vinnande bidrag får 5000 kronor till klasskassan alternativt klubbkassan.

Vinnande bidrag ges också ut som helsak, (ett portofritt kort) på utställningen. Älgen är populär ute i Europa och vår minnesstämpel är älgen Hälge, som ritas av Lars Mortimer. Hans serier om Hälge finns, förutom på frimärken, även i många dagstidningar och böcker.

Flera postverk finns med på utställningen och Nordkorea är ett av dessa. De ger ut ett dinosaurieblock med tilltryck för utställningen. De ger också ut en helsak med katter, också det med tilltryck. Både blocket och helsaken är tryckta i liten upplaga så de lär bli efterfrågade. Nordkorea har också två egna minnespoststämplar.

På utställningen finns många handlare där du kan leta material till ditt samlingsområde.

Välkommen till en dag i frimärkets tecken önskar SFU Stockholm.

STOR INTERNATIONELL FRIMÄRKSUTSTÄLLNING
med Frimärkets Dag

2 - 3 OKTOBER 2010

Lördag kl 10-17 Söndag kl 10-15

HÄGERSTENSÅSENS MEDBORGARHUS

Riksdalervägen 2-4, Hägersten. T-bana Hägerstensåsen

VÄLKOMMEN !

Specialförmåner för nya medlemmar
Värdering kl 12-14 båda dagarna

Flera postverk och handlare
MINNESPOSTSTÄMPLAR

UNGDOMSAKTIVITETER - GÅVA till alla ungdomar
Plockbord - Omröstning om bästa "MIN ÄLG-teckning"

ARRANGÖR:

Sveriges Frimärksungdom - Stockholmsdistriktet

i samarbete med Posten. www.sfustockholm.se

Rektangulära lantbrevbärarstämplar, lägesrapport

Hugo Bäckmark

I början av 2010 lämnade Gustav Ankarcrona mig det material som han fått in från Hembygdsfilatelistens läsare efter de upprop som funnits i tidningen tidigare år. Thorstein Olstrup och undertecknad har även gjort ett gemensamt upprop till alla SFF-anslutna föreningar med önskan om uppgifter om postanstalten-stämplat (Thorsteins område) och fyrkantiga lantbrevbärarstämplar (Hugos område) Vi är tacksamma över att även den vägen ha fått in en hel del uppgifter till respektive samlarområde.

Jag har nu gått igenom allt material beträffande de rektangulära lantbrevbärarstämplarna. Hittills kan jag konstatera att det finns **minst 777 linjer** med den rektangulära stämpeln. Det bör ändå finnas många hundra till.

Undertecknad står i fortsättningen som mottagare av upplysningar om både de rektangulära och kvadratiske lantbrevbärarstämplarna. Det finnas troligen många samlare som ännu ej hört av sig och lämnat uppgifter om vilka linjer de har stämpelavtryck från. Stämplatarna kan finnas på bl.a. på kvitton, frimärken, brev, kort och postala handlingar.

I nummer 4 år 2006 av Hembygdsfilatelisten visades de då kända stämpeltyperna av rektangulära lantbrevbärare. Flera nya stämpeltyper har identifierats och kommer att presenteras i ett kommande nummer av Hembygdsfilatelisten. Först måste dock en hel del problem utredas.

Det har bl.a. uppstått viss tveksamhet om en av de tidigare presenterade stämpeltyperna finns. De flesta stämplatarna har en prickad linje avsedd att skriva datum och årtal på. Det har visat sig att den prickade linjen på en del stämplat efter en tids användning mer och mer liknar en streckad linje. Det verkar som om punkterna flyter ihop 3 och 3 och på så sätt bildas en streckad linje så småningom. Efter hand blev den även full med lagrad färg om den inte sköttes ordentligt. Avtryckets utseende är också beroende av hur hårt stämpeln anbringades på underlaget. Jag är därför nu intresserad av att få ta del av original eller kopior på stämplat med streckad linje. Helst vill jag ha dem avstämplade så tidigt som möjligt för att stämpeln inte skall ha blivit alltför sliten.

Med läsarnas hjälp kan det bli möjligt att veta om stämpeltypen har använts. De första stämplatarna kan ha tagits i bruk 1 juli 1944. Alla linjer fick inte sina stämplat på en gång utan de infördes förmodligen under en längre period.

För övrigt ser jag med stor förväntning fram mot att ta del av information om både rektangulära och kvadratiske lantbrevbärarstämplar. Det kan t.ex. gälla nya linjer, vilken stämpeltyp som en linje har och vilket datum som stämpeln använts. Skicka gärna text och bilder via mail.

Hugo Bäckmark Fabriksgatan 10,
524 30 HERRLJUNGA

hugo.backmark@telia.com

Tel: 0513-10825 mobil 070-2715100

ICA i Nattavaara

Erik Idhult

Vissst är kaoset stort och utbrett. Det känns från och till inte roligt. I ärlighetens namn ska sägas att allt förr inte heller fungerade enligt regelboken. Å andra sidan bjuder vårt letande på ständiga överraskningar. Resan norrut i sommar är ett exempel på vad som ödet kan bjuda oss.

Stämpeln Gällivare lbb 1 förknippar ju vi alla rätttrogna med avstämplingar på post från en linje som utgår från Gällivare. Nu finns den däremot på ICA-affären i Nattavaara. Används för kvittering i den pakethantering som Tore Karlsson med fru ansvarar för, vid sidan om affärens funktion som apotek och post.

Affären betjänar i första hand Nattavaara och Nattavaaraby men också omlandet med Koskivara mm. I en trakt där tåget numera stannar vid

behov, posten som inrymd i samma stationshus upphörde 2002 och som numera sommartid ger härbärge åt utländska bärplockare. Affären fick några år därefter (omkring 2006) axla rollen av post i ny regi och det faktum att en stämpel inte fanns tillgänglig vid starten löste man på bästa sätt. Man lånade en från Gällivare.

Det faktum att ortnamnet inte stämde var mindre viktigt. Större avvikelser från gängse ordning hade ju inträffat, resonerade man. I vilken utsträckning stämpeln används är osäkert. Tore nämner för mig att det är möjligt att kvittera paket även via datorn. Stämpeln är av den blå 64-typen med ett årshjul som löper från 2003 En sista fundering; enligt Facit Postal utgår två linjer, 1 och 2, från Gällivare. Används stämplat över huvud taget på dessa linjer eller möjligen bara på linje 2?

Rättelse: I föregående nummer angavs att är Nst 33 men det är Nst34

Skåneland 2010 i Kristanstad Fre - Sö 17-19/9 2010

Nedan följer en uppräknig över exponat som kan vara av intresse för hembygdsfilatelister och stämpelsamlare. Nummer avser ramnumren.
Trad Haagen Lars 4 152-155 Lokalposterna i Göteborg 1888-1951
PH Bergman Leif 5 156-160 Lokalpost och annan alternativ befördran
PH Dahlstrand Gunnar 5 172-176 Svenska Frankostämplat
PH Bergman Leif 1 177-177 Lokalbrefkontoret i Stockholm 1855-1862
PH Ewers Sven-Börje 5 187-191 Tidiga svenska poststämplat 1686-1830
PH Lindblad Lars 6 202-207 Swedish Peace-keeping Operations 1934-1995
PH Weirell Lennart 4 208-211 Svenska postens metallstämplat från 1996-04-01
PH Bengtsson Bengt 5 212-216 Varberg och dess postvägar
PH Karlsson Ingemar 8 227-234 Kronobergspost 1696-1912
PH Fredriksson Gert 8 240-247 Mail routes and cancellations to and from the mainland of the County Kalmar
Open Andersson Roland 40 5 298-302 Postvägar i Falkenberg och Årstad/Faurås härad
Vyck Persson Ove 4 375-378 Lilla Paris för 100 år sedan
Vyck Dahlvig Gunnar 40 4 379-382 Slottsrundan
Inbj Haagen Lars 2 519-520 Grönköpings Postvärk
Inbj Olsson Arne O. 1 517-517 Retour, Retur, Obeställbart
Inbj Eklöf Ulla 2 521-522 Yllan då det begav sig

Ur Postboken 1915:

”Frimärkes genom förbiseende postförsändelse för högt, måste - om frimärkerna makulerats och vederb. tjm vill hava gottgörelse för förlusten - framställning om restitution göras hos gps.”

Med termen **restitution** inom juridiken avses återställande av en sak. Vanligtvis talar man om att en sak som har egenmäktigt rubbats, så som en form av handdräckning eller verkställighet. Återställande kan även avse skatter eller andra avgifter som har uttagits från en juridisk person med ett felaktigt belopp (ex för hög skatt).

Har någon kunskap om denna stämpel?
Hur har man hanterat överfrankeringen?
Gäller det även i dag?
Du som vem vet mera - hör av dig /red

Brev till Lidingö 1876. Stämplat ÅNGBÅTS EXP Nr 52 27/7 1876
(som gick mellan Stockholm-Norrtälje/Östhammar 1874-1880).

LIDINGÖ 28/7, Nst16, utan årtal. Porto 12 öre.

**Endast tre brev utan årtal är kända under 1870-talet.
Sex frimärken stämplade under perioden är kända.**

Lidingö poststation, var öppen 1/1 1875 till 30/9 1879 .

Lidingö poststation öppnades sedan 1/10 1886 och
då fanns samma stämpel nu med årtal.

Nst16 användes från 1875 troligen till 1899 då en Nst29 avlöste.

*Brev till Stads Commissarien Högädle Herr CW Gråå,
Stockholm Carlshäll å Lidingö.*

Kvadratiske lantbrevbärarstämplar. Del 9.

Nya linjer och ändringar.

Hugo Bäckmark

Från början publicerades förteckningen i fyra nummer av Hembygdsfilatelisten år 2007. Sedan har många kompletteringar gjorts i delarna 5-7.

2009 togs förteckningen in i Postal XIII. I del 8 (nr 2 Hembygdsfilatelisten 2009) finns många linjer som inte är med i Postal.

Här kommer del 9 med ytterligare nya linjer och ändringar. Det nya är skrivet med fet stil. Uppgifterna bygger på meddelanden som kommit in från Hembygdsfilatelistens läsare och andra källor.

Ett sådant här arbete är mycket beroende på läsarnas benägenhet att rapportera. Jag vill tacka för Er vilja att delge mig information och hoppas på Ert stöd även i fortsättningen. Alla uppgifter är välkomna. Även en liten detalj bidrar till att göra förteckningen mer värdefull för alla intresserade.

Tackar genom att namnge de som tagit kontakt med mig och hoppas att jag inte glömt någon.

Nils-Ivar Johansson, Anders Lundgren, Thorstein Oldrup, Christer Grimbrandt, Nils Malmros, Göran Heijtz, Jan Sandberg, Bo Eriksson, Inge Johansson, Bengt Martinsson, Göte Nordmark, Gustav Ankarcrona, Per Erik Nilsson, Erik Idhult, K Mårtensson, John Brine, Kjell Eriksson, Sven-Gunnar Lindblad, Kurt Nilsson, Ingmar Persson, Kurt-Göran Lundkvist, Göran Elmborg, Rune Joghans, Christian Sörlin, Sigvard Grelsson, Ulf Lindoff, Hans Allan Löfberg, Paul Karlsson, Anders Pleijel, Valter Skenhall, Giseller Naglitsch, Nils Nilsson, Tom Rinman, Tomas Lave, Staffan Persson, Roland Christiansson, Rolf Nordlund, Mats Åhlgren, Börje Jarlvik, Bengt Åhlberg och Kjell Arvidsson.

<u>Postkontor</u>	<u>Linje</u>	<u>Typ</u>	<u>Län</u>	<u>Landskap</u>	<u>Känd</u>
Agnesberg	2	3A	O(P)	VG	
Alunda	1	3B	C	U	690206
Alunda	2	3B	C	U	660224-660225
Alunda	3	3B	C	U	690205
Alunda	4	3B	C	U	690203
Anderslöv	2		M	SK	690718- 690731
Backe	2	3B	Z	Å	670818
Ballingslöv	1	3A	L	SK	690730
Bergsjö	1	3A	X	HÄL	
Bettna	1	3B	D	SÖ	
Billeberga	1	3A	M	SK	690711
Bispgården	1	3A	Z	J	

Bjurtjärn	1	3A	S	VÄR	
Bjuv	1	3B	M	SK	651214-651217
Bjärsjölagård	1	3A	M	SK	680423-680503
Bjärsjölagård	2	3A	M	SK	690418
Bjästa	1	3B	Y	Å	660615
Bjästa	2	3B	Y	Å	660202-660205
Björklinge	1 ej dok		C	U	
Björklinge	2	3A	C	U	690207
Björnlunda	1	3A	D	SÖ	651215-690227
Borghamn	1 ej dok		E	ÖG	
Borghamn	2	3A	E	ÖG	670709
Bredaryd	1	3A	F	SM	690422
Bredaryd	2	3A	F	SM	690422
Bredaryd	3	3A	F	SM	690426
Bredbyn	1 ej dok		Y	Å	
Bredbyn	2	3A	Y	Å	670710
Bredbyn	3	3A	Y	Å	690202
Brunflo	1 ej dok		Z	J	
Brunflo	2 ej dok		Z	J	
Brunflo	3	3A	Z	J	
Bålsta	1	3B	C	U	670824
Bålsta	2	3B	C	U	670818
Dalby	1	3B	M	SK	6702??
Dals Rostock	1	3C	P	DAL	690206-690208
Dals Rostock	2 ej dok		P	DAL	
Dals Rostock	3	3C	P	DAL	690205
Dannemora	1	3A	C	U	690206
Drängsmarkby	1	3C	AC	VB	651216-690402
Drömme	1	3A	Y	Å	660224
Ed	1 ej dok		P	DAL	
Ed	2 ej dok		P	DAL	
Ed	3	3B	P	DAL	680624
Ekolsund	1	3A	C	U	670814
Enköping	2 ej dok		C	U	

Enköping	3	3A	C	U	670708
Enköping	4	3A	C	U	
Falkenberg	3	3A	N	HA	
Fisketorp	1	3A	O	BO	690211
Fjälkestad	1	3A	L	SK	660730
Fjärdhundra	1	3A	C(U)	U	
Fjärdhundra	2	3A	C(U)	U	
Fjärås	1	3B	N	HA	680515
Fjärås	3	3B	N	HA	690405
Frändefors	1 ej dok		P	DAL	
Frändefors	2 ej dok		P	DAL	
Frändefors	3	3A	P	DAL	690205
Frösön 1	1	3A	Z	J	
Furulunds stn	1	3C	M	SK	670818
Färjestaden	5	3A	H	ÖI	670725
Färlöv	2	3B	L	SK	680728
Genevad	1 ej dok		N	HA	
Genevad	2	3A	N	HA	670310
Gimo	1	3B	C	U	
Gnarp	2	3B	X	HÄL	
Grythyttan	1 ej dok		T	VÄS	
Grythyttan	2 ej dok		T	VÄS	
Grythyttan	3	3A	T	VÄS	690401
Grästorp	1	3A	R	VG	690206-690210
Gualöv	1		L	SK	680517
Guldsmedshyttan	1	3C	T	VÄS	
Guldsmedshyttan	2	3C	T	VÄS	670601
Gustavsfors	1	3A	P	DAL	681109
Hammarstrand	2	3C	Z	J	670520
Harlösa	1	3A	M	SK	680817
Harplinge	1	3A	N	HA	
Harplinge	2	3A	N	HA	
Hedekas	1	3A	O	BO	690210
Hedekas	2	3A	O	BO	690212

Hedesunda	1 ej dok		X	GÄ	
Hedesunda	2 ej dok		X	GÄ	
Hedesunda	3 ej dok		X	GÄ	
Hedesunda	4	3A	X	GÄ	
Hishult	1	3B	N	HA	
Hjälteby	1	3A	O	BO	680426
Holmsjö	1	3B	K	BL	650907-761228
Holmsjö	2	3B	K	BL	650601-690724
Hyltebruk	1	3A	N(F)	SM	671105
Håslöv	1	3B	M	SK	690724
Hällbybrunn	1	3A	D	SÖ	
Hästbo	1	3B	X	GÄ	
Högsäter	1 ej dok		P	DAL	
Högsäter	2 ej dok		P	DAL	
Högsäter	3	3A	P	DAL	
Höllviksnäs	2	3A	M	SK	1969
Immelin	1	3B	L	SK	660805
Ingelstad	1	3A	G	SM	
Ingelstad	2	3A	G	SM	
Järpås	2	3B	R	VG	690206-690208
Kalvsvik	1	3A	G	SM	690702-690719
Kastlösa	1	3A	H	ÖL	
Katrineholm	1 ej dok		D	SÖ	
Katrineholm	2	3A	D	SÖ	660721-660722
Katrineholm	3	3A	D	SÖ	660721
Katrineholm	4	3A	D	SÖ	660721-660722
Katrineholm	5	3G	D	SÖ	660721-660722
Katrineholm	6	3G	D	SÖ	650421-651021
Killeberg	1	3A	L	SK	681107-690429
Klågerup	1	3A	M	SK	681220-690726
Klågerup	2	3A	M	SK	661210-690726
Knäred	1	3B	N	HA	651215-670208
Knäred	2	3B	N	HA	
Knäred	3	3B	N	HA	

Kolbäck	1	3A	U	VÄS	690214
Konga	1 ej dok		G	SM	
Konga	2	3B	G	SM	670607
Koppom	2	3A??	S	VÄR	631123
Kville	1 ej dok		O	BO	
Kville	2	3B	O	BO	
Kågeröd	2	3A	M	SK	690730
Kärvsåsen	1	3A	W	D	
Kävlinge	1	3A	M	SK	670819
Kövra	1	3B	Z	J	690131
Lagan	2	3B	G	SM	670818
Laholm	1	3B	N	HA	671207
Laholm	2 ej dok		N	HA	
Laholm	3	3B	N	HA	671207
Laholm	4	3B	N	HA	671101
Lammhult	1	3A	G	SM	690412
Lammhult	2 ej dok		G	SM	
Lammhult	3		G	SM	690417
Lammhult	4		G	SM	690414
Lammhult	5	3A	G	SM	690412
Lenhovda	1	3A	G	SM	670610
Lenhovda	2	3A	G	SM	
Lerdala	1	3B	R	VG	690219
Lesjöfors	?	3A	S	VÄR	690201
Likenäs	1	3A	S	VÄR	670815-671115
Lindome	1	3A	O(N)	HA	690811
Lindome	2	3A	O(N)	HA	690810
Linneryd	1	3A	G	SM	
Linneryd	2	3A	G	SM	
Lit	1	3B	Z	J	
Ljung	1	3B	P	VG	680313-680511
Ljungbyhed	1	3A	L	SK	660202-660209
Ljungbyhed	2	3A	L	SK	660207-660210
Ljungbyhed	3	3A	L	SK	660201-671110

Ljusterö	1	3A	B	U	690131
Ljustorp	1	2C	Y	M	630529-650904
Lucksta	1	2B	Y	M	690109-690417
Lundsbrunn	1	3A	R	VG	690226
Lundsbrunn	2	3A	R	VG	690220-690227
Långasjö	2	3A	G	SM	690730
Långban	1 ej dok		S	VÄR	
Långban	2	3A	S	VÄR	670809
Långudden	2	3A	BD	L	670815
Mariedamm	1	3A	T	NÄ	671109
Mariedamm	2	3A	T	NÄ	671110
Mjölby	7	3B	E	ÖG	670711
Mockfjärd	1	3A	W	D	
Moheda	1	3B	G	SM	690314
Moheda	2 ej dok		G	SM	
Moheda	3	3B	G	SM	690414
Moheda	4	3A	G	SM	690218
Mora	1	3B	W	D	690214
Mora	2 ej dok		W	D	
Mora	3	3B	W	D	
Mora	4	3B	W	D	690215
Mölnbo	1	3A	B	SÖ	620227-651211
Mönsterås	1 ej dok		H	SM	
Mönsterås	2	3A	H	SM	670728
Mörarp	1	3A	M	SK	660202-660205
Mörarp	2	3A	M	SK	650202
Niemisel	1	3A	BD	NB	660207-690210
Nordmarkshyttan	1	3C	S	VÄR	670808
Norrhult	1	3A	G	SM	690610
Norrköping 1	4	3A	E	ÖG	651213-690122
Norrköping 1	5	3A	E	ÖG	651214-690123
Norrköping 1	6	3A	E	ÖG	651211-690121
Norrtälje	1	3A	B	U	680418
Nyköping 1	3	3A	D	SÖ	690626-690630

Nyköping 1	8	3A	D	SÖ	690723-690728
Nälden	1	3B	Z	J	
Nälden	2	3B	Z	J	690205
Nödinge	1	3A	P	VG	690331
Odensala	1	3A	B	U	690217
Oderljunga	1	3A	L	SK	660201-660204
Olsäter	1	3A	S	VÄR	670815
Onslunda	2	3A	L	SK	690217-690707
Orsa	1	3B	W	D	651211-660207
Orsa	2	3B	W	D	651217-690212
Orsa	3	3B	W	D	651217-661213
Orsa	4	3B	W	D	651211-690217
Oskarström	3	3A	N	HA	671204
Ovesholm	2		L	SK	680511
Penningby	1	3A	B	U	670517
Perstorp	1 ej dok		L	SK	
Perstorp	2 ej dok		L	SK	
Perstorp	3	3A	L	SK	
Rockneby	1 ej dok		H	SM	
Rockneby	2	3A	H	SM	
Rockneby	3	3A	H	SM	
Rottne	3	3B	G	SM	
Rumskulla	1	3A	H	SM	
Råda	1	3B	S	VÄR	690419
Rämmen	2	3A	S	VÄR	670808
Rättvik	2	3B	W	D	
Rättvik	3	3B	W	D	670817
Röstånga	1	3A	M	SK	
Sala	1 ej dok		U	VÄS	
Sala	2 ej dok		U	VÄS	
Sala	3 ej dok		U	VÄS	
Sala	4 ej dok		U	VÄS	
Sala	5	3B	U	VÄS	671105
Sala	6	3B	U	VÄS	671109

Saleby	1	3B	R	VG	
Saleby	2	3B	R	VG	
Sandhem	1	3A	F(R)	VG	
Sankt Olof	1		L	SK	
Sankt Olof	2	3A	L	SK	690210
Sillerud	1	3A	S	VÄR	
Sillerud	2 ej dok		S	VÄR	
Sillerud	3 ej dok		S	VÄR	
Sillerud	4		S	VÄR	
Simlångsdalen	1 ej dok		N	HA	
Simlångsdalen	2 ej dok		N	HA	
Simlångsdalen	3	3A	N	HA	671201
Sjuntorp	1	3A	P	VG	690211-690217
Skara	3	3B	R	VG	690226
Skived	1	3B	S	VÄR	670811
Skorped	1	3A	Y	Å	670511
Skorped	2	3A	Y	Å	670511
Skåne Ask	1	3A	M	SK	690205
Skårby	1 ej dok		O	BO	
Skårby	2	3B	O	BO	
Skänninge	1 ej dok		E	ÖG	
Skänninge	2	3A	E	ÖG	651214
Skänninge	3	3A	E	ÖG	670707
Skärblacka	2	3C	E	ÖG	670602
Skärplinge	1	3A	C	U	671106
Skövde	6	3B	R	VG	690224
Smedjebacken	1	3A	W	D	690214
Smedjebacken	2	3A	W	D	660205-660207
Smedjebacken	3	3A	W	D	671127
Spannarp	1		L	SK	650908
Sparreholm	2	3C?	D	SÖ	650908-651101
Stehag	1	3B	M	SK	670628
Storfors	1	3A	S	VÄR	690208
Strömsnäsbruk	1	3C	G	SM	670815

Strömsund	1 ej dok		Z	J	
Strömsund	2	3A	Z	J	
Sundborn	2	3A	W	D	690208
Sunnansjö	1	3A	W	D	660226-690213
Sunnansjö	2	3A	W	D	690213
Sunnansjö	3	3A	W	D	671127
Svarvarböle	1	3A	Y	M	730103
Svärdsjö	3	3A	W	D	
Syninge	1	3A	B	U	
Sätaröd	1	3A	L	SK	
Sätrabrunn	1	3A	U	VÄS	670816
Tavelsjö	1	3A	AC	VB	641219-690118
Tomelilla	1	3A	L	SK	690702-690721
Tormestorp	1	3A	L	SK	670215-690718
Torne	1	3B	G	SM	690417
Torne	2	3B	G	SM	690417
Torstunaby	1	3A	C(U)	U	670811
Torstunaby	2	3A	C(U)	U	
Traryd	1	3B	G	SM	670812
Trollhättan	2	3A	P	VG	690213
Trollhättan	3	3A	P	VG	690212-690213
Tvärålund	1	3A	AC	VB	670509
Tävelsås	1	3A	G	SM	
Ulvstorp	2	3A	R	VG	690225
Umeå 1	2	3B	AC	VB	681223-681230
Umeå 1	3	3B	AC	VB	681221-681230
Umeå 1	4	3B	AC	VB	681227-681231
Unnaryd	3	3A	N(F)	SM	670811
Upphärad	1	3A	P	VG	690215-690915
Valdemarsvik	4	3A	E	ÖG	650222
Valdemarsvik	5	3A	E	ÖG	650221
Valdemarsvik	6	3A	E	ÖG	650222
Vallsta	2	3B	X	HÄL	691111
Varnhem	1	3A	R	VG	690220

Vavd	1	3B	C	U	670518
Veckholm	1	3A	C	U	
Veckholm	2	3A	C	U	
Veddige	1 ej dok		N	HA	
Veddige	2	3A	N	HA	680603
Vedevåg	1	3A	T	VÄS	
Veinge	1	3A	N	HA	651213
Veinge	2	3B	N	HA	
Veinge	3	3B	N	HA	
Vessigebro	3	3A	N	HA	670628-670811
Vikingstad	4	3A	E	ÖG	680619-680624
Vinslöv	2	3A	L	SK	660318
Vinslöv	3	3A	L	SK	660201
Vireda	1	3B	F	SM	670812
Visby 1	1 ej dok		I	GO	
Visby 1	2 ej dok		I	GO	
Visby 1	3 ej dok		I	GO	
Visby 1	4 ej dok		I	GO	
Visby 1	5	3B	I	GO	
Vislanda	1	3A	G	SM	690418
Vittinge	1	3A	C(U)	U	670814
Vittsjö	2		L	SK	650427-660927
Vivljunga	1 ej dok		G	SM	
Vivljunga	2	3A	G	SM	670816
Vollsjö	4	3B	M	SK	690415
Vrå	1	3B	G	SM	670817
Våxtorp	1	3B	N	HA	
Våxtorp	2	3B	N	HA	
Väderstad	1 ej dok		E	ÖG	
Väderstad	2 ej dok		E	ÖG	
Väderstad	3	3A	E	ÖG	680107
Vännäs	1	3A	AC	VB	701021
Vännäs	1	2B	AC	VB	
Vännäsby	1	3A	AC	VB	690715-740215
Vännäsby	2 ej dok		AC	VB	

Vännäsby	3	3A	AC	VB	650525-670109
Värml Hedås	1	3A	S	VÄR	670817
Värsås	1	3B	R	VG	
Västerås 1	4	3A	U	VÄS	690212
Västra Karup	1	3A	L	SK	690113
Vätö	1	3B	B	U	
Ystad	4	3B	M	SK	690203
Åkers styckebr	1	3C?	D	SÖ	
Älgarås	1	3A	R	VG	670812-670818
Älvsbacka	1	3A	S	VÄR	670816
Älvängen	1	3A	P	VG	651205
Ängebo	1	3B	X	HÄL	
Östra Grevie	1	3A	M	SK	651215-690705

Fyra bilder på hur avtrycken från en rektangulär lantbrevbärarstämpel förändras om den inte rengörs då och då!

Boken om Posten i Gästrikland

Många nya data om stämplarna i Gästrikland har samlats sedan boken utgavs. På Sandvikens Filatelistsällskap hemsida <http://s-f-s.se> finns en länk (klicka på ringen). Där finns under rubriken högst upp en länk till Uppdateringar. Där finns en sammanställning av de nya data som upptäckts till och med 8 maj 2010.

Välkommen till hemsidan för att komplettera med nya data.

Sandvikens Filatelistsällskap / Anders Weiss och Gunnar Åberg

Evenemang i landet

Lö 11/9 **Obbola** (Umeå), Folkets Hus. Regional träff Norrland, Frimärken, vykort och auktion.

Fre-Sö 17-19/9 **Kristianstad**, Skåneland 2010, Nationell frimärksutställning, frimärken och vykort, Fredag kl 11-19, Lördag kl 10-17, Söndag kl 10-15 Yllan Mäss & Konferenscenter.

Sö 19/9 **Värnamo**, Samlarmarknad med bl a frimärken, mynt och vykort, kl 10-16.Sporthallen.

Sö 26/9 **Huskvarna**, FRIVY 2009, Frimärks- och Vykortsmässa, kl 10-16 Huskvarna Folkets Park. Nova Frimärkens stämpelauktion.

Lö-Sö 2-3/10 **Hägersten** (Stockholm), FRIMUNG och EURO-PHILA 2010, ungdomsutställning , Lördag kl 10-17, Söndag kl 10-15.

Hägerstensåsens Medborgarhus.

Sö 3/10 **Norrtälje**, Frimärks- och vykortsmässa, kl 10-15.Folkets Hus,

Lö 9/10 **Norrköping**, Pekingträffen 10, Frimärks- och vykortsmässa, kl 10-15 Riks-City.

Lö 9/10 **Valbo** (nära Gävle), Vykortsmässa, kl 10-15.Gamla Kommunhuset

Sö 10/10 **Alfta**, Hälsingeträff med frimärken och vykort.

Lö 23/10 **Köping**, Mälardalsträffen, Frimärken och vykort, kl 10-15.Volvogården.

Sö 24/10 **Göteborg**, Göteborgs Vykortsklubbs mässa, kl 10-16.

Forum, Kortedala.

Sö 7/11 **Solna** (Stockholm), Vykortsmässa med brev och frimärken, kl 10-16 Råsundaskolan.

Möten hösten 2010

Onsdagen den 29 september kl 17.00-20.00

på Postmuseum Konferensrummet

Kl 17.00-18.30 Byte och försäljning

Kl 18.30- : Freddy Weiss visar bildspel om

"Kommunikation mellan Stockholm och skärgården med post, ångbåt och buss."

Onsdagen den 27 oktober kl 17.00-20.00

På Postmuseum Konferensrummet

Kl 17.00-18.00: Urvalshäften, medför bytesmaterial

Kl 18.30- : Per Erik Nilsson berättar om

"Posten på Lidingö"

Onsdagen den 24 november kl 17.00-20.00

på Postmuseum Konferensrummet

Kl 17.00-18.30 Byte och försäljning

Kl 18.30- : Andreas Tärnholm berättar om

"Upplands Väsby från forntid till framtid"
med hjälp av vykort